



## СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### «ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Туризм»
Факультет	Географії, історії та туризму
Кафедра	Географії і туризму
Семестр	4
Кількість кредитів	5
Мова викладання	українська

Викладач	к.пед.н., доц. Шидула Ростислав Ростиславович
Контактна інформація	rostyslaf@gmail.com

### ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

<b>Анотація</b>	«Організація екскурсійної діяльності» є одним з професійно-орієнтованих курсів програми підготовки фахівців галузі туризму. Вона займає провідне місце в ряді дисциплін циклу професійної підготовки, оскільки практично жодна подорож не обходиться без здійснення екскурсійної діяльності.
<b>Мета та цілі</b>	Головною метою курсу для наряду підготовки «Туризм» є формування у студентів теоретичних, професійних знань і практичних навичок, що дають їм змогу самостійно організувати й планувати екскурсійну діяльність, розробляти й проводити екскурсії, здійснювати екскурсійне обслуговування.
<b>Результати навчання</b>	Освоєння специфіки та методики проведення оглядових та тематичних екскурсій; засвоєння практичних навичок професійної майстерності екскурсовода, зокрема, опанування методичними прийомами показу та розповіді, а також ораторським мистецтвом і комунікаційною майстерністю, в тому числі з іноземними туристами; розуміння механізмів управління екскурсійною діяльністю в ринкових умовах, а також організаційно-інституційних засад розвитку екскурсійної справи в Україні;
<b>Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають заявленим цілям програми</b>	Soft skills (соціально-психологічні аспекти професійної компетентності): здатність логічно і системно мислити, вміння критично мислити, а саме, аналізувати ситуацію, що склалася, робити корисні висновки та змінювати поведінку відповідно до середовища, креативність, здатність брати на себе відповідальність, управляти часом.
<b>Пререквізити</b>	Базові знання з дисциплін: «Основи туризмознавства», «Рекреаційні комплекси світу», «Туристичні ресурси України»

## СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
<b>Тема 1. Теоретичні основи організації екскурсійної діяльності</b>	Вступ. Місце дисципліни «Організація екскурсійної діяльності» серед інших дисциплін відповідного профілю. Мета, задачі дисципліни, зв'язок з фаховими дисциплінами. Предмет, об'єкт, мета і завдання курсу «Організація екскурсійної діяльності». Сутність екскурсійної діяльності. Теорія екскурсійної справи. Екскурсознавство як вид наукового пізнання. Роль практики в розвитку екскурсознавства.	Виконання практично-семінарського завдання, питання, короткий словник термінів
<b>Тема 2. Історія розвитку екскурсійної діяльності</b>	Прообраз туризму в мандрівництві давнини (IX-XIX ст.). Початок організованого туризму, зародження і становлення екскурсійної справи (кінець XIX ст. – початок XX ст.). Створення централізованої системи управління туризмом (1920-1949 рр.). Відновлення і розвиток екскурсійної справи в повоєнній радянській Україні (50-80-ті роки XX ст.). Екскурсійна справа на сучасному етапі.	Виконання практичного завдання, тести
<b>Тема 3. Екскурсія і її сутність</b>	Рекреаційні і туристичні потреби населення. Рекреаційна і туристична діяльність. Рекреаційна і туристична сутність екскурсії. Екскурсія в системі рекреаційної і туристичної діяльності. Екскурсія, як форма спілкування. Сучасна структура організації екскурсійної діяльності. Мета, завдання і форми проведення екскурсійної діяльності. Сутність екскурсійного процесу.	Виконання завдання, тести
<b>Тема 4. Основні функції екскурсій</b>	Поняття функція. Функція наукової пропаганди. Функція інформації. Функція організації культурного дозвілля. Функція розширення культурно-технічного кругозору. Функція формування інтересів людини. Поєднання двох і більше функцій в екскурсії. Особливості функції екскурсії для різних груп екскурсантів: для дітей та підлітків; для молоді; для дорослих людей; для інвалідів; для іноземних туристів.	завдання, тести, реферативне повідомлення
<b>Тема 5. Ознаки екскурсій і екскурсійний метод пізнання</b>	Ознаки екскурсії (загальні, специфічні). Поняття «метод». Види методів діяльності людини. Екскурсійний метод пізнання, його значення, мета і завдання. Особливості і головні вимоги до екскурсійного методу пізнання. Вимоги до професійної компетентності туристичних гідів. Терміни та визначення в екскурсійній діяльності. Виявлення сучасних положень діяльності екскурсійних закладів, щодо організації екскурсійного обслуговування.	практичні завдання, тести
<b>Тема 6. Екскурсія як педагогічний процес</b>	Екскурсія як педагогічний процес. Компоненти педагогічної діяльності екскурсовода. Поєднання завдань навчання та виховання. Педагогічна техніка, її основні елементи. Використання методів привчання, вимоги, заохочення, переконання в екскурсії, емоційне наповнення екскурсійного процесу.	практичні завдання, презентація
<b>Тема 7. Елементи психології і логіки в екскурсії</b>	Екскурсія як метод пізнання. Сукупність уявлень: пізнання об'єкту; уявлення пов'язані з мисленням та ін. Індуктивний і дедуктивний методи пізнання в екскурсіях. Закони та вимоги логіки. Завдання логічних суджень. Значення логіки в підвищенні ефективності екскурсії.	практичні завдання, презентація

<b>Тема 8.</b> <b>Класифікація екскурсій.</b> <b>Тематика і зміст екскурсій</b>	Класифікація екскурсій, принципи і критерії класифікації. Тема, сутність поняття. Тематика екскурсій, як сутність тем.	практичні завдання, тести
<b>Тема 9. Показ і розповідь в екскурсії</b>	Показ – основний елемент екскурсії, його сутність. Види показу на екскурсії і його особливості. Ступені показу в екскурсії. Методика послідовної діяльності екскурсовода при показі об'єктів. Сутність розповіді на екскурсії, основні вимоги, особливості. Трансформація усної розповіді до зорових образів. Індивідуальні особливості мови екскурсовода. Визначення вказівок екскурсовода для організації екскурсійної діяльності екскурсантів.	Виконання практичного завдання, тести
<b>Тема 10.</b> <b>Поєднання показу та розповіді в екскурсії</b>	Показ і розповідь – два головні елемента екскурсії, їх поєднання. Процес становлення екскурсії. П'ять рівнів процесу показу та розповіді. Зв'язок трьох компонентів екскурсії – основа активності показу і розповіді. Аналіз зростання екскурсійної ситуації. Активізація екскурсійного об'єкту. Підвищення ролі екскурсовода. Зростання активності екскурсантів.	Виконання практичного завдання, тести
<b>Тема 11.</b> <b>Екскурсійна методика і шляхи її вдосконалення</b>	Сутність екскурсійної методики. Предмет та види екскурсійної методики, основні вимоги. Використання методичної літератури на екскурсіях. Робота з архівними документами та укомплектування «портфеля екскурсовода»). Сучасні шляхи вдосконалення екскурсійної методики. Новітні форми проведення екскурсії. Особливості організації екскурсії-квесту.	Виконання практично-семінарського завдання, питання
<b>Тема 12.</b> <b>Технологія підготовки нової екскурсії</b>	Підготовка нової екскурсії. Класифікація екскурсійних об'єктів і критерії їх оцінки. Картки (паспорти) пам'ятників задіяних в екскурсіях. Вивчення особливостей кожного із пам'яток історії і культури. Оцінка зовнішнього виду пам'яток – їх естетичності, виразності, збереження. Об'єм інформації пізнавальної цінності та відомості об'єкту. Особливості розміщення екскурсійного об'єкту. Охорона пам'яток історії та культури.	Виконання практичного завдання, тести
<b>Тема 13.</b> <b>Методична розробка та тематична карта екскурсії</b>	Основні вимоги до складання екскурсійного маршруту. Визначення методичних прийомів та техніки ведення екскурсії. Складання методичної розробки екскурсії. Об'їзд (обхід) в екскурсійному маршруті. Підготовка контрольного тексту екскурсії. Складання індивідуального тексту екскурсії. Прийом та здача екскурсії. Затвердження екскурсії і екскурсійного маршруту. Комплектування «портфеля екскурсовода». Обов'язкова документація екскурсії.	Виконання практично-семінарського завдання, питання
<b>Тема 14.</b> <b>Методика та техніка проведення екскурсії</b>	Поняття «методичний прийом». Призначення методичних прийомів, щодо організації екскурсійної діяльності, їх класифікація. Методичні прийоми показу та розповіді, їх значення в екскурсійній діяльності. Особливі методичні прийоми в екскурсійній діяльності. Техніка ведення екскурсії. Засвоєння екскурсоводом методичних прийомів і техніки ведення екскурсії.	Виконання практично-семінарського завдання, питання

<b>Тема 15. Професійна майстерність екскурсовода</b>	Професія і спеціальність екскурсовода. Етапи становлення професії екскурсовода. Екскурсознавча майстерність. Професійна майстерність екскурсовода і шляхи її підвищення. Особистість екскурсовода. Практичні вміння і навички екскурсовода. Ораторське мистецтво екскурсовода. Позамовні засоби спілкування Комунікаційна майстерність екскурсовода.	Виконання практичного завдання, тести
--	--	---------------------------------------

## **ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ**

### **ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ**

<b>Загальна політика</b>	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
<b>Політика щодо дедлайнів та перескладання</b>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
<b>Політика щодо академічної доброчесності</b>	Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

### **ОЦІНЮВАННЯ**

#### **Нарахування балів**

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-15)	60
Підсумковий контроль (теми 1-15) – залік	40

#### **Розподіл балів для оцінювання успішності студентів**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	задовільно
64-73	D	задовільно
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни